

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

... بہ سونے کی

کھینچنے کی

فضیلت و آثار زیارت سید الشہداء

مہدی صدیقی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به سوی بهشت : فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام

نویسنده:

مهدی صدری

ناشر چاپی:

طوبای محبت

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	به سوی بهشت : فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۱۰	بخش اول : ضرورت اهتمام به زیارت امام حسین علیه السلام
۱۰	اشاره
۱۱	نکوهش ترک زیارت
۱۳	زیارت با ترس
۱۴	بخش دوم : شرائط و آداب زیارت آن حضرت
۱۴	شرائط زیارت امام حسین علیه السلام
۱۶	آداب زیارت امام حسین علیه السلام
۱۹	تکرار زیارت
۱۹	اوقات زیارت
۲۲	بخش سوم : فضیلت و پاداش زیارت ایشان
۲۲	اشاره
۲۲	اهمیت و ارزش زیارت
۲۴	عظمت زائر
۲۶	عنایت اهل بیت علیهم السلام به زوار
۲۸	پاداش زائر در دنیا
۳۰	سنجش زیارت با سایر عبادات
۳۳	پاداش های معنوی و اخروی زیارت
۳۷	چند تذکر ضروری
۴۵	فهرست
۴۶	درباره مرکز

به سوی بهشت : فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام

مشخصات کتاب

سرشناسه : صدری، مهدی، 1347 -

عنوان و نام پدیدآور : ... به سوی بهشت [کتاب] : فضیلت و آثار زیارت امام حسین علیه السلام/مهدی صدری.

مشخصات نشر : قم: طوبای محبت، 1394.

مشخصات ظاهری : [40]ص.؛ 14/5×21س م.

شابک : 20000 ریال: 4-069-366-600-978

یادداشت : عنوان روی جلد : ... به سوی بهشت : : فضیلت و آثار زیارت سیدالشهداء علیه السلام.

عنوان روی جلد : .. به سوی بهشت : : فضیلت و آثار زیارت سیدالشهداء علیه السلام.

موضوع : حسین بن علی (ع)، امام سوم، 4 - 61ق -- آرامگاه -- زیارت

موضوع : Hosayn ibn Ali, Imam III, 625 - 680 -- pilgrims and pilgrimages

موضوع : زیارتگاه های اسلامی -- عراق -- کربلا

موضوع : Islamic shrines -- Iraq -- Karbala

رده بندی کنگره : BP263/2/ص4ب9 1394

رده بندی دیویی : 297/7645

شماره کتابشناسی ملی : 4255232

ویراستار دیجیتال: محمد منصوری

ص: 1

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين ، وصلى الله على سيدنا محمد وآله الطاهرين ، لا سيما بقية الله في الأرضين ، واللعن على اعدائهم اجمعين.

بدون شك انسان دوست دارد كه افراد مورد علاقه خویش را از نزدیک ببیند و اگر از دنیا رفته باشند به زیارت تربت و مزارشان شتافته و بدین سان محبت و وفاداری اش را به آنان اظهار نماید.

در مکتب و آیین ما این مطلب مورد تأکید فراوان قرار گرفته و زیارت مرقد های مطهر معصومین علیهم السلام به عنوان تجدید عهد و پیمان با آن بزرگواران لازم دانسته شده است.

در این میان زیارت سیدالشهدا علیه السلام جلوه خاصی داشته و از توجه ویژه خداوند تبارک و تعالی، پیامبران، امامان، فرشتگان و ... برخوردار بوده و هست .

ص: 3

نوشتاری که تقدیم حضورتان می گردد، قطره ای از بیکران اقیانوس فضیلت زیارت کربلاست که پس از مطالعه و مراجعه مکرر به کتب مزار - مانند: کامل الزیارات، بحارالانوار، وسائل الشیعة، مستدرک الوسائل، جامع أحادیث الشیعة و موسوعة زیارات المعصومین علیهم السلام - و انتخاب روایات از آن منابع، تنظیم و ترجمه شده ولی به لحاظ اختصار غالباً به یک مصدر اکتفا نموده ایم. در این میان، بیش از همه از کتاب شریف کامل الزیارات تألیف ابوالقاسم جعفر بن محمد قولویه قدس سره استاد شیخ مفید رحمه الله که در قرن چهارم می زیسته، استفاده و عمده مطالب به آن آدرس داده شده است. وثاقت و جلالت ایشان مورد اتفاق علمای شیعه است و او خود در مقدمه کتاب می گوید: «من تنها روایاتی را که از افراد مورد اطمینان و ثقة باشد، نقل می کنم».

مطالب کتاب در سه بخش تقدیم می شود:

بخش اول: ضرورت اهتمام به زیارت امام حسین علیه السلام

بخش دوم: شرائط و آداب زیارت آن حضرت

بخش سوم: فضیلت و پاداش زیارت ایشان

ان شاء الله خدا ما و شما را از زائران با معرفت آن حضرت قرار دهد. به امید آن که هر چه زودتر سرور و مولایمان حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را در کربلا زیارت کنیم.

محرم الحرام 1437، آبان 1394

قم، مهدی صدری

ص: 4

بخش اول : ضرورت اهتمام به زیارت امام حسین علیه السلام

اشاره

امامان معصوم علیهم السلام تأکید بسیار بر زیارت سیدالشهدا علیه السلام داشته ، آن را «واجب» ، «فریضه» و از «حقوق» آن گرامی شمرده و فرموده اند :

زیارت امام حسین علیه السلام بر مردان و زنان واجب است.(1)

شیعیان ما را به زیارت امام حسین علیه السلام فرمان دهید که رفتن به کربلا بر هر مؤمنی که آن حضرت را به امامت الهی پذیرفته باشد، فریضه است.(2)

بر هر زن با ایمانی واجب است که حضرت فاطمه علیها السلام را در زیارت امام حسین علیه السلام یاری نماید.(3)

و هنگامی که درباره زیارت کربلا سؤال شد، در پاسخ فرمودند: رعایت حقّ امام حسین علیه السلام بر هر مسلمانی واجب است.(4)

ص: 5

-
- 1- . کامل الزیارات 122.
  - 2- . کامل الزیارات 151.
  - 3- . نوادر علی بن اسباط ، ضمن الاصول الستة عشر 123 چاپ دیگر 340 ، بحار 98/75 .
  - 4- . کامل الزیارات 194 . عده ای از علما فتوا به وجوب زیارت سیدالشهدا علیه السلام داده اند . (رجوع شود به کتاب عزاداری رمز محبت 2 / 456 - 457).

در روايات فراوان از ترك زيارت آن حضرت نهی شده (1) و فرموده اند: زيارت امام حسين عليه السلام را رها مكنيد. (2)

زيارت آن حضرت را ترك مكن و به دوستانت نيز فرمان بده (كه زيارت از آنها نيز فوت نشود). (3) چرا زيارت كربلا نمی روی؟ (4)

و با عبارت های گوناگون و جملات كوبنده تاركين زيارت كربلا را مذمت کرده و فرموده اند: کسی كه يك سال بگذرد و زيارت نرود يك سال از عمرش كم می شود. (5)

چقدر شما جفاكار هستيد كه امام حسين عليه السلام را زيارت نمی كنيد!

تعجب است كه عده ای خود را شيعه ما می دانند ولی از روی جفا، کوتاهی، سستی و تنبلی به زيارت قبر امام حسين عليه السلام نمی روند. (6)

کسی كه بميرد و كربلا نرفته باشد شيعه ما نيست. (7)

هر كس بی جهت زيارت آن حضرت را ترك كند اهل آتش است. (8)

اگر کسی هزار حج بجا آورده - و بنا بر نقلی تمام عمر ، حج گزارده - باشد ولی كربلا نرفته باشد حقّ خدا و پيامبر صلی الله عليه و آله وسلم را ترك نموده است. (9)

ص: 6

1- . بحار الانوار 98/1 ، جامع أحاديث الشيعة 15 / 320 باب 63 چاپ دوم .

2- . كامل الزيارات 151 .

3- . كامل الزيارات 152 .

4- . كافي 4 / 583 .

5- . كامل الزيارات 252 .

6- . كامل الزيارات 292 .

7- . كامل الزيارات 193 .

8- . كامل الزيارات 193 .

9- . كامل الزيارات 122 ، 193 .

او در قیامت هیچ عذری نزد خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم ندارد،(1) عاق پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و عاق اهل بیت علیهم السلام گردیده و استخفاف (و بی اعتنایی) به امری کرده که اگر انجام می داد به سود خودش بود.(2) و بالاخره در قیامت نصیب او حسرت خواهد بود.(3)

اگر گفته شود: ظاهر برخی از این روایات قطعاً مراد نیست، چگونه می شود گفت کسی که به امامت دوازده امام علیهم السلام معتقد است و آنها را دوست دارد از تشیع خارج و جهنمی است برای آن که به کربلا نرفته است؟

در پاسخ می گوئیم: ممکن است مراد آن باشد که شیعه کامل نیست و ایمانش خیلی ضعیف است، و به جهت ترك زیارت، شفاعت از او به تأخیر می افتد و به گناهانش مؤاخذه می شود تا آن که در نهایت از او دستگیری کنند. آنچه مهم است آن است که مراد از این روایات هر چه باشد قطعاً توبیخ شدید کسانی است که با آن که می توانند به زیارت بروند تساهل ورزیده و خود را از این فیض عظیم محروم می نمایند.

ص: 7

-
- 1- . کامل الزیارات 295.
  - 2- . کامل الزیارات 128.
  - 3- . کامل الزیارات 194.

از جمله اموری که دلالت بر اهمیت زیارت امام حسین علیه السلام دارد، مطلوب بودن آن حتی در حال خوف و احساس خطر است، چنان که در روایات آمده: زیارت آن حضرت را از ترس ترك مکن که هر کس به جهت خوف از کسی کربلا نرود در قیامت حسرت می خورد. (1)

راوی عرض کرد: من با ترس و دلهره به کربلا می روم و برمی گردم، از ترس سلطان، مرزبانان و ... .

در پاسخ او فرمودند: دوست نداری که خدا ببیند تو در راه ما خائف و هراسان هستی؟! مگر نمی دانی کسی که به جهت خوف ما ترسان گردد خدا او را در سایه عرش خود جای دهد. او در سایه عرش هم صحبت امام حسین علیه السلام باشد و خدا او را از احوال و ترس های قیامت نجات دهد. مردم در ترس و وحشت هستند ولی او نه. اگر هم بترسد فرشتگان او را آرامش داده و با بشارت تسکین می بخشند. (2)

هر چه ترس تو بیشتر باشد ثوابت بیشتر است. کسی که در راه زیارت آن حضرت بترسد، خدا او را در قیامت از ترس و وحشت امان می دهد. آمرزیده از کربلا برمی گردد و فرشتگان بر او سلام می دهند، پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم او را دیدار و برای او دعا می فرماید. برمی گردد با نعمت و فضل الهی. (3)

ص: 8

-
- 1- . کامل الزیارات 116 .
  - 2- . کامل الزیارات 126 .
  - 3- . کامل الزیارات 127 و رجوع شود به روایتی دیگر 125 .

بخش دوم : شرائط و آداب زیارت آن حضرت

شرائط زیارت امام حسین علیه السلام

در کلمات خاندان عصمت علیهم السلام اموری به عنوان شرط ترتب پاداش و قبول شدن زیارت ذکر شده که به چند مورد آن اشاره می شود:

1 . نسبت به امام حسین علیه السلام شناخت و معرفت داشته باشد و آن حضرت را امام مفترض الطاعة بداند. (1)

در حقیقت تمام عبادات در صورتی ارزش دارد که انسان، ایمان و معرفت به مقام الهی امامان دوازده گانه پس از پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم داشته و فقط اطاعت بی چون و چرای آنان را بر خود لازم بداند که این مهم ترین شرط پذیرفته شدن اعمال است.

ص: 9

1- . کامل الزیارات 138 باب 54 .

2. ولایت آن حضرت را گردن نهد و از دشمنان ایشان بیزار باشد. (1)

3. تکبیر نوزد. (2)

4. فقط به قصد زیارت مسافرت نماید، بدون این که در کربلا کاری (مثل تجارت و...) داشته باشد. (3)

5. نیت خالص داشته باشد و مقصودش از زیارت:

رضای خداوند، (4)

صله پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و تقرّب به آن حضرت (5) و خوشحال کردن ایشان، (6)

امثال فرمان معصومین علیهم السلام،

کوشش در نیکی به اهل بیت علیهم السلام،

به جهت محبت و اشتیاق به سیدالشهدا، امیرالمؤمنین و حضرت زهرا علیهم السلام،

به جهت ترحم و دلسوزی از رفتاری که دشمن با امام حسین علیه السلام داشت، و برای ایجاد خشم و ناراحتی در قلب و جان دشمنان

باشد. (7)

برای ریا، خودنمایی، سمعه، یا از روی طغیان و سرکشی، یا برای خوشگذرانی و... به زیارت نرود. (8)

ص: 10

1- فضل زیاره الحسین علیه السلام 65 .

2- کامل الزیارات 145، مصباح المتعجد 716.

3- کامل الزیارات 163 .

4- کامل الزیارات 144 - 146 .

5- کامل الزیارات 59، 265 .

6- کامل الزیارات 116 .

7- کامل الزیارات 116، 141 - 143 .

8- کامل الزیارات 144 .

آداب زیارت امام حسین علیه السلام

رعایت آداب زیارت، دخالت فوق العاده در قبولی آن، ترتب پاداش و استجاب دعا دارد.

امام صادق علیه السلام - پس از ذکر برخی از آدابی که خواهد آمد - فرمود: اگر آنچه گفته شد رعایت کردی، حج و عمره ات تمام و کامل گردیده و مستوجب آمرزش و رحمت و رضوان الهی شده ای. (1)

برخی از آن آداب عبارت است از:

1. سه روز پیش از سفر روزه بگیرد، (2) و بهتر است که چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه باشد. (3)

2. پیش از مسافرت غسل کند. (4)

3. از هنگام حرکت تا وقتی که در کربلاست بوی خوش و روغن (کرم) و سرمه را ترک نماید. (5)

4. از خوردن غذاهای لذیذ و گوشت پرهیز کند. (6)

امام صادق علیه السلام به مفضل فرمود: زیارت بروید بهتر از آن است که زیارت نروید، و زیارت نروید بهتر از آن است که زیارت بروید.

او خدمت حضرت عرض کرد: (با این فرمایش) کرم را شکستید!

حضرت فرمود: سر قبر پدران با غم و اندوه می روید ولی هنگام

ص: 11

1- . کامل الزیارات 130 - 131 .

2- . مصباح المتعجد 717 .

3- . تهذیب 6/76 .

4- . مصباح المتعجد 717 .

5- . تهذیب 6/76 .

6- . کامل الزیارات 129 - 130 .

زیارت امام حسین علیه السلام با سفره ها (ی رنگین)!! هرگز (این کار صحیح نیست) مگر آن که ژولیده و گردآلود باشید. (1)

5. با حالت حزن، اندوه، پریشان حالی، ژولیدگی، و گرسنه و تشنه باشد، که امام حسین علیه السلام در چنین حالی به شهادت رسید. (2)

6. غسل زیارت کند. اگر در فرات غسل نماید فضیلت بیشمار، (3) پاداش حج و عمره (4) و یا صد حج مقبول، صد عمره مبرور، و صد غزوه به همراهی پیامبران علیهم السلام دارد. (5) (البته هرگاه در روز غسل کند برای آن روز و اگر در شب غسل نماید برای آن شب کافی است). (6)

7. اگر نتوانست غسل کند، وضو بگیرد. (7)

8. پا برهنه باشد که در حرمی از حرم های خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم است. (8)

9. زبانش به (ذکر خدا) تکبیر، تهلیل، تمجید، و تعظیم (و ثنای الهی) گویا باشد. (9)

10. بر پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و اهل بیت علیهم السلام به ویژه بر امام حسین علیه السلام بسیار درود و صلوات بفرستد.

11. بر قاتلان آن حضرت لعن و نفرین کرده و از بنیان گذاران این ستم، اظهار برائت نماید. (10)

ص: 12

-
- 1- . کامل الزیارات 130 .
  - 2- . کامل الزیارات 131 .
  - 3- . کامل الزیارات 188 .
  - 4- . کامل الزیارات 186 .
  - 5- . کامل الزیارات 171 .
  - 6- . بحار الانوار 37 / 133 .
  - 7- . کامل الزیارات 188 .
  - 8- . کامل الزیارات 198 .
  - 9- . کامل الزیارات 198 .
  - 10- . مصباح المتهجد 719 .

- 12 . با آرامش و وقار و تواضع راه برود. (1)
- 13 . قدم ها را کوتاه بردارد که هر قدمی پاداش حج و عمره دارد.
- 14 . با دلی خاشع و چشمی گریان باشد. (2)
- 15 . با همراهانش خوش رفتار باشد.
- 16 . کم حرف بزند ، مگر آن که سخن نیک بگوید.
- 17 . لباس هایش تمیز و پاکیزه باشد.
- 18 . بسیار نماز بگذارد .
- 19 . چشمش را (از نگاه نادرست) حفظ کند.
- 20 . به زائران نیازمند رسیدگی و آنان را در مال خویش شریک کند.
- 21 . تقیه را - که قوام دیش به آن وابسته است - رعایت نماید .
- 22 . از آنچه خداوند نهی نموده، از خصومت و ستیز، قسم بسیار و (بگو مگو و) جدالی که در آن سوگند یاد شود پرهیز نماید. (3)
- 23 . مسافری که نمازش شکسته است، بهتر است در حرم سیدالشهدا علیه السلام نمازش را تمام بخواند (نظر فقها در تعیین محدوده آن متفاوت است). (4)

ص: 13

-
- 1- . کامل الزیارات 201 ، 221 .
- 2- . مصباح المتهدجد 719 .
- 3- . کامل الزیارات 130 - 131 .
- 4- . کامل الزیارات 248 ، وسائل 8/524 ، بحارالانوار 86/74 - 93 ، العروة الوثقی ، احکام صلاة المسافر ، مسأله 11 .

تكرار زيارت

در اين كه تكرار زيارت در چه مدت زماني مطلوب است ، روايات مختلف به ما رسيده كه ظاهرا به حسب دوري و نزديكي زائر با كربلا يا توان مالي او حكم تغيير مي كند. زيارت هر هفته، (1) هر ماه، (2) دو ماه يك بار، (3) و هر سال سفارش شده است. (4)

فقير سالي يك مرتبه ، و ثروتمند هر سال دو مرتبه (5) و بنابر روايتي

هر چهار ماه يك بار. (6)

دست كم كساني كه نزديك هستند هر ماه يك بار و كساني كه دور هستند هر سه سال يك مرتبه. (7)

(در هر صورت) بيش از چهار سال ، زيارت ترك نشود. (8)

اوقات زيارت

از امام صادق عليه السلام پرسيدند : آيا براي زيارت امام حسين عليه السلام وقت خاصي هست كه فضيلت بيشترى داشته باشد ؟

حضرت فرمود : هميشه به زيارت آن حضرت مشرف شويد ، چرا كه آن بهترين موضوع است ، هر كس بيشتر برود خير بيشترى نصيب او شده و هر كس كم برود از بهره خود كاسته است . و سعي كنيد زيارت

ص: 14

- 1- . كامل الزيارات 183 .
- 2- . كامل الزيارات 295 - 296 .
- 3- . كامل الزيارات 289 .
- 4- . كامل الزيارات 294 - 296 .
- 5- . كامل الزيارات 296 .
- 6- . كامل الزيارات 294 حديث 7 .
- 7- . كامل الزيارات 297 .
- 8- . كامل الزيارات 297 .

شما در اوقات شریفه واقع شود که ارزش عبادات چند برابر است، و آن زمان هایی است که فرشتگان برای زیارت حضرتش فرود می آیند
[\(1\)](#).

برخی از اوقات شریفه که در روایات آمده عبارت است از:

شب های جمعه به همراهی پیامبران و فرشتگان علیهم السلام، [\(2\)](#)

روز اول ماه رجب که موجب آمرزش گناهان است. [\(3\)](#)

نیمه رجب که حضرت ثامن الحجج علیه السلام سفارش فرموده اند. [\(4\)](#)

نیمه شعبان که صد و بیست و چهار هزار پیامبر علیهم السلام با او مصافحه کنند و ندا آید: آمرزیده باز گردید، پاداش شما بر خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم است. [\(5\)](#)

شب نیمه شعبان که گناهان مقدم و مؤخر او آمرزیده شود. [\(6\)](#)

ماه رمضان که اگر در راه بمیرد از محاسبه روز محشر معاف است. [\(7\)](#)

شب اول، شب نیمه و شب آخر ماه رمضان، که گناهانش بریزد و پاک گردد مانند روری که از مادر متولد شده، و پاداش حج و عمره دارد، فرشته ای به او گوید: پاک شدی، عمل خویش را از سر گیر. فرشته ای دیگر می گوید: احسنت، بشارت باد تو را به آمرزش و فضل خداوند. [\(8\)](#)

شب قدر که حاجاتش روا شده و به او مقام شفاعت واگذار گردد. [\(9\)](#)

خصوص شب بیست و سوم ماه رمضان که بیست و چهار هزار فرشته

ص: 15

1- . اقبال الاعمال 10 .

2- . کامل الزیارات 113 .

3- . کامل الزیارات 172، 182 .

4- . کامل الزیارات 182 .

5- . کامل الزیارات 179، 182 .

6- . کامل الزیارات 171، 174، 180 - 182 .

7- . کامل الزیارات 331 .

8- . اقبال الاعمال 10 .

9- . کامل الزیارات 184 .

و پیامبر علیهم السلام با او مصافحه کنند و امام رضا علیه السلام بر آن تأکید فرموده اند. (1)

اعتکاف دهه آخر ماه رمضان که از حج و عمره هم برتر است. (2)

شب عید فطر که گناهان مقدّم و مؤخر او بخشیده و آمرزیده شود. (3)

روز عید (فطر، قربان...)، که پاداش صد حج، صد عمره و صد جنگ و مبارزه به همراهی پیامبران و امامان علیهم السلام دارد. (4)

شب عرفه، اگر در يك سال زیارت شب نیمه شعبان، شب عید فطر و شب عرفه را درك نماید پاداش هزار حج مبرور، هزار عمره مقبول دارد و هزار حاجت دنیا و آخرتش برآورده می گردد. (5)

روز عرفه که مانند کسی باشد که خدا را در عرش زیارت کرده، پاداش حج و عمره بیشمار دارد، با دلی شاد برگردد، خدا او را صدیق نامیده و در زمین از کرویین (فرشتگان مقرب) بشمار آید. (6)

شب عید قربان که گناهان مقدّم و مؤخر او بخشیده و آمرزیده شود. (7)

شب عاشورا که اگر در حرم بیتوته کند پاداش شهدای کربلا را دارد. (8)

روز عاشورا که پاداش شهدای کربلا را دارد و مانند آن است که خدا را در عرش زیارت کرده باشد. (9)

روز اربعین که زیارتش از علامات مؤمن شمرده شده است. (10)

ص: 16

1- . اقبال الاعمال 195 ، 212 .

2- . اقبال الاعمال 195 (در روایت آمده : ساعتی بین العشائین آنجا باشد کافی است) .

3- . کامل الزیارات 171 ، 180 .

4- . کامل الزیارات 169 .

5- . کامل الزیارات 171 .

6- . کامل الزیارات 169 - 173 ، 182 .

7- . کامل الزیارات 180 .

8- . کامل الزیارات 173 .

9- . کامل الزیارات 174 ، 182 .

10- . مصباح المتهدد 787 - 788 .

اهمیت و ارزش زیارت

زیارت حضرت سیدالشیخ هدا علیه السلام دارای فضیلت فراوان و از آن به «خیر کثیر» تعبیر شده است،⁽¹⁾ بلکه بهترین موضوع⁽²⁾ و از برترین

عبادات است⁽³⁾ که گمان نمی رود کسی بتواند به گُنه و حقیقت آن پی ببرد،⁽⁴⁾ اگر مردم ارزش آن را می دانستند از شوق می مردند، از حسرت جان می دادند،⁽⁵⁾ و در رفتن به کربلا (و سبقت به آن) به روی همدیگر شمشیر کشیده، و اموالشان را می فروختند و به زیارت می رفتند.⁽⁶⁾

خدای تعالی در آخر روز عرفه، پیش از توجه به کسانی که در صحرای عرفات هستند، به زوار امام حسین علیه السلام نظر دارد.⁽⁷⁾

ص: 17

1- . کامل الزیارات 292 .

2- . الاقبال 10 .

3- . کامل الزیارات 147 .

4- . کامل الزیارات 325 .

5- . کامل الزیارات 142 .

6- . کامل الزیارات 86 .

7- . کامل الزیارات 170 - 171 .

بی ظرفیتی مردم به نحوی است که معصومین علیهم السلام احساس می کردند اگر فضائل زیارت کربلا- بازگو شود، آنها حج را کنار گذاشته و به زیارت سیدالشهدا علیه السلام اکتفا کنند. (1) اگر زائر می دانست خدا چه پاداشی برای او مهیا کرده خوشحالی و سرورش از بی تابی و اندوهش بیشتر می شد (2) و آرزو می کرد که اصلاً تا آخر عمرش در کربلا زندگی می کرد. (3)

کسی که سیدالشهدا علیه السلام را زیارت کند گویا خدا را در عرش زیارت کرده است. (4)

توضیح: معلوم است که خدا جسم و جسمانی نیست که قابل دیدن باشد، حضرت ثامن الحجج علیه السلام در ضمن روایتی می فرماید: خدا دیدار پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم را زیارت خودش قرار داده، چنان که اطاعت و پیروی از ایشان را اطاعت و پیروی خودش می داند. کسی که خدا را به «وجه و صورت» - به هر نحوی که باشد - وصف کند کافر است، مراد از «وجه الله» پیامبران و حجّت های معصوم علیهم السلام هستند. (5)

ص: 18

-
- 1- . کامل الزیارات 267، مصباح المتهجد 716. چنان که همین بی ظرفیتی مردم موجب شد که پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم نتواند فضائل امیرالمؤمنین علیه السلام را بیشتر بیان نمایند تا مبادا آنان غلو کرده و - العیاذ بالله - قائل به الوهیت حضرت شوند. رجوع کنید به کافی 8/57، بحار الانوار 35/323 و ...
  - 2- . امالی شیخ طوسی 55، بحار 98/64.
  - 3- . کامل الزیارات 297.
  - 4- . کامل الزیارات 147، 149، 172، 174، 182.
  - 5- . توحید شیخ صدوق رحمه الله 117.

به تعبیر محدّث و فقیه بزرگوار شیخ یوسف بحرانی رحمه الله ، «زیارت خدا» کنایه از برتری رتبه و پاداش فراوان زائر (و قرب معنوی او به خدای تبارک و تعالی) است که گویا او را به آسمان بالا برده و به عرش خود - که جایگاه عظمت اوست - نزدیک کرده است. (1)

عظمت زائر

زائر امام حسین علیه السلام نزد خدا از احترام و عزّت ویژه ای برخوردار است. (2) از هنگام حرکت به سوی کربلا سایه اش بر هر چه واقع شود آن چیز دعاگویش خواهد بود. (3)

از مفلحین و رستگاران، منتجبین و برگزیدگان، (4) فائزین و کامیابان، (5) صدیقین، (6) و اولیاء الله ، و داخل در حزب خدا و حزب پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و حزب خاندانش علیهم السلام می باشد، (7) و خداوند عزّوجلّ نام او را در «اعلیٰ علیین» ثبت می نماید. (8) خدا به او مباحث کرده و خطاب به فرشتگان می فرماید: «به عزّت و جلال و عظمت سوگند که کرامت خود را بر او لازم گردانیده و در بهشتی که مخصوص اولیا و پیامبران است او

ص: 19

-
- 1- . الحدائق التّائضرة 17/434 و رجوع شود به بیان شیخ صدوق رحمه الله در من لایحضره الفقیه 2/92 ، سخن شیخ طوسی قدس سره در تهذیب 6/5 و شرح علامه مجلسی رحمه الله در بحار الانوار 70 / 98 .
  - 2- . کامل الزیارات 143 .
  - 3- . کامل الزیارات 297 .
  - 4- . کامل الزیارات 132 .
  - 5- . کامل الزیارات 186 .
  - 6- . کامل الزیارات 70 .
  - 7- . کامل الزیارات 134 .
  - 8- . کامل الزیارات 147 - 149 .

را جای دهم» (1). چنان بر درجات او افزوده شود تا جایی که شهیدی که در راه خدا در خون خودش غوطه ور بوده نیز بدان مقام دست نیابد. (2)

کسی که خدا خیرش را بخواهد محبت امام حسین علیه السلام و زیارت آن حضرت را به دلش می اندازد (3) و فقط کسی که در آزمون الهی موفق بوده و خدا دلش را امتحان کرده، و او را توفیق شناخت و معرفت اهل بیت علیهم السلام داده، موفق به زیارت می شود. (4)

زیارت توفیقی است از جانب خدا که از روی مهربانی و رحمت و رأفت نصیب زائر کرده است بدون آن که خودش در این کار پیش دستی کرده باشد [و استحقاق آن را داشته باشد]. (5)

کثرت زیارت بیان گر محبت زائر به اهل بیت علیهم السلام است. (6)

هیچ چیز نیست مگر آن که به حال زائر غبطه می خورد، و به او تبرک می جوید و به امید خیر و نیکی به او نظر می نماید. (7)

خدا از عرق زائران فرشته هایی خلق می کند که تسبیح الهی نموده و برای زوار تا قیامت طلب آمرزش می نمایند. (8)

در قیامت ندایی بلند شود که: «این زوار الحسین علیه السلام» یعنی: کجایند زائران امام حسین علیه السلام؟ و به آنها مقام شفاعت واگذار شود و گویند: دست

ص: 20

-
- 1- . کامل الزیارات 143 .
  - 2- . کامل الزیارات 298 .
  - 3- . کامل الزیارات 142 .
  - 4- . کامل الزیارات 325 .
  - 5- . کامل الزیارات 325 .
  - 6- . کامل الزیارات 193 .
  - 7- . کامل الزیارات 325 .
  - 8- . مزار کبیر ابن مشهدی 417، جامع الاخبار 25، بحار الانوار 98 / 357 .

هر کس را که می خواهید بگیرید و وارد بهشت نمایید. (1)

بلکه اگر زائر، شقی هم باشد پس از زیارت شقاوتش زائل شده و سعادت‌مند و خوشبخت خواهد گردید. (2)

عنایت اهل بیت علیهم السلام به زوّار

خاندان عصمت و طهارت علیهم السلام به زائران سیدالشهدا علیه السلام توجه و عنایت خاصی دارند، همه دعاگوی آنان بوده هر صبح و شام برای آنان درخواست رحمت می نمایند. (3) به ویژه حضرت فاطمه علیها السلام در کنار مرقد مطهر ایشان حاضر شده و برای زائران طلب آمرزش می فرماید. (4) امام حسین علیه السلام از جانب راست عرش خدا به زوار نظر می فرماید. (5)

راوی گوید: محضر مبارك امام صادق علیه السلام مشرف شدم، حضرت مشغول نماز بود و در سجده با خدای تعالی چنین مناجات می نمود که: ای خدایی که ما را به کرامت اختصاص داده، به ما وعده شفاعت داده ... و دل عده ای از مردم را به ما متمایل نموده ای، مرا و برادرانم و زائران قبر امام حسین علیه السلام را بیامرز، آنان که اموالشان را خرج کرده و خود را به زحمت انداخته اند تا به ما نیکی کنند، به امید پاداشی که در پیوند با ما قرار داده ای، برای شادی پیامبرت صلی الله علیه و آله وسلم، برای امثال فرمان ما، و برای

ص: 21

-
- 1- . کامل الزیارات 167.
  - 2- . کامل الزیارات 145 ، 164.
  - 3- . کامل الزیارات 235.
  - 4- . کامل الزیارات 118.
  - 5- . امالی شیخ طوسی قدس سره 55 ، بحارالانوار 98/64.

ایجاد خشم در دل دشمنان ما تا رضایت و خوشنودی تو حاصل گردد .

خدایا از جانب ما رضوان [بهشت یا خوشنودیت] را به آنان پاداش ده، شب و روز نگهدارشان باش، برای خانواده و فرزندانشان بهترین جانشین باش، آنان را از شرّ هر جبار عنید و هر مخلوق ناتوان یا نیرومند و شیاطین انس و جن محافظت فرما، و برترین آرزوی آنان را - در تحمل دوری از وطن و ترجیح دادن ما بر فرزندان و نزدیکان و خانواده هایشان - به آنها عطا فرما.

خدایا دشمنان ما بر آنان در این سفر عیب و ایراد گرفتند، ولی در آنان هیچ تأثیری نگذاشت. خدایا آن چهره هایی که خورشید دگرگون نموده (و سوزانده)، گونه هایی که بر مرقد مطهرش گذاشته شده، چشمانی که از روی دلسوزی برای ما اشکش جاری گشته، دل هایی که در عزای ما بی تاب و سوزان گردیده و آن فریاد و شیونی که برای ما برپا شده (همه) را مورد رحمت خویش قرار ده . خدایا من آنها را به تو سپردم تا در روز عطش از حوض کوثر سیرابشان سازی .

راوی می گوید : حضرت پیوسته چنین دعا می فرمود، پس از آن که تمام شد، عرض کردم: این دعایی که شما فرمودی اگر برای کسی بود که خدا را نمی شناخت، گمانم هیچ گاه آتش به او آسیبی نمی رساند! به خدا سوگند آرزو کردم حجّ نرفته بودم و به زیارت کربلا مشرف شده بودم .

حضرت فرمود: تو که به کربلا نزدیک هستی، چرا به زیارت سیدالشهدا علیه السلام نمی روی؟! عرض کردم: نمی دانستم این قدر ارزش دارد!

ص: 22

حضرت فرمود: در آسمان برای زائران امام حسین علیه السلام بیشتر دعا می کنند تا زمین ...

آیا دوست نداری که در بین کسانی باشی که پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم، امیرالمؤمنین و حضرت زهرا و امامان علیهم السلام برای آنان دعا می فرمایند؟!

آیا دوست نداری که فردای قیامت از کسانی باشی که فرشتگان با آنها مصافحه می کنند؟!

آیا دوست نداری که فردای قیامت از کسانی باشی که هیچ گناهی بر آنها نیست و مورد مؤاخذه قرار نمی گیرند؟!

آیا دوست نداری که فردای قیامت از کسانی باشی که پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم با آنان مصافحه می فرماید؟! (1)

پاداش زائر در دنیا

زائر امام حسین علیه السلام - و هم چنین خانواده و دارایی اش (2) - در پناه خداوند و حفظ و امان او قرار دارند. زائر لحظه ای از رحمت حق تعالی فاصله نمی گیرد، (3) امور مهم دنیوی او کفایت می شود. (4) فرشتگان او را احاطه و با او همراهی می نمایند، (5) از هنگام حرکت تا زمان برگشت از عمرش حساب نمی شود. (6)

ص: 23

1- . کامل الزیارات 116 - 118 .

2- . کامل الزیارات 127 ، 133 ، 264 .

3- . تفسیر فرات 171 ، بحار الانوار 44/264 .

4- . تهذیب 6 / 45 .

5- . کامل الزیارات 145 - 146 .

6- . کامل الزیارات 136 .

فرشتگان هنگام ورودش به کربلا به استقبال او آمده ، هنگام بازگشتش او را مشایعت ، هنگام بیماری اش از او عیادت نموده و بر دعاهایش آمین می گویند. (1)

خدا با او مناجات نموده و می فرماید: «ای بنده من! هر چه می خواهی درخواست کن که تو را اجابت و به تو عطا می نمایم و نیازهایت را برآورده می سازم». (2) و هر حاجتی از امور دنیا و آخرت را که بخواهد به او می دهد. (3) یا به سرعت و یا آن که برایش ذخیره می کند. (4)

روایات فراوان دلالت دارد که اجابت دعا در کنار قبر سیدالشیخ هدا علیه السلام قطعی است. از عطیه های خدا به آن حضرت، در برابر شهادت، آن بود که قبر حضرت را محل استجاب دعا قرار داد. (5) هر گرفتار، غمناک، گنهکار، بیمار و .... نزد آن حضرت دعا کند، خدا به برکت آن حضرت مشکلش را برطرف می کند، (6) و برای او فرجی سریع می رساند. (7)

زیارت باعث زیادتی و وسعت رزق و طولانی شدن عمر است (8) بلکه باب روزی را به روی زائر می گشاید، (9) و بلاها را از او برطرف و دور می کند. (10)

ص: 24

- 1- . کامل الزیارات 167، 189 - 192.
- 2- . کامل الزیارات 132 .
- 3- . کامل الزیارات 136 ، 146.
- 4- . کامل الزیارات 127 .
- 5- . بحار 44/221.
- 6- . کامل الزیارات 167 - 169.
- 7- . کامل الزیارات 86 ، 151.
- 8- . کامل الزیارات 151 - 152.
- 9- . کامل الزیارات 128 .
- 10- . کامل الزیارات 151 - 335.

امیر مؤمنان علیه السلام به آنان خطاب می فرماید: «من ضمانت می کنم که در دنیا و آخرت حوائج شما برآورده و بلاها از شما دور گردد». (1)

امام باقر علیه السلام فرمود: امام حسین علیه السلام مظلومانه، اندوهناک، با لب تشنه و دلی پر حسرت در کربلا به شهادت رسید. پس از آن خدای عزوجل قسم یاد نمود که هرکس حسرتی به دل داشته، محزون، گنهکار، غمناک یا عطشان و یا دارای آفت و مرضی باشد و به زیارت آن حضرت مشرف شود و به واسطه آن بزرگوار به درگاه خداوند تقرب بجوید، خداوند غم و اندوه او را برطرف و حاجتش را روا کند، گناهانش را ببخشد، عمر او را طولانی کند و رزق و روزی او را وسعت دهد. (2)

سنجش زیارت با سایر عبادات

در این که زیارت امام حسین علیه السلام پاداش چند حج و عمره دارد، روایات مختلفی نقل شده (3) تا جایی که برابر با هزار حج و هزار عمره (4) - و بنابر روایتی: برابر هزار حج و هزار عمره به همراهی پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم (5) - دانسته شده است. بلکه گاهی در يك روایت پاداش های مختلف آمده است، بنابر نقل عالم جلیل ابن قولویه قدس سره و شیخ طوسی رحمه الله، امام صادق علیه السلام در ضمن روایتی فرمود: امام حسین علیه السلام در دامان پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم بود، عایشه [از روی انکار] به آن حضرت گفت: چقدر از این بچه خوشت می آید؟!

ص: 25

- 1- . کامل الزیارات 133 .
- 2- . کامل الزیارات 168 .
- 3- . کامل الزیارات 154 - 164 .
- 4- . کامل الزیارات 142 .
- 5- . بحار الانوار 98/44 به نقل از ... مصباح شیخ ابی منصور .

حضرت فرمود: وای بر تو، وای بر تو! چرا از او خوشم نیاید و او را دوست ندارم؟! او میوه دل و روشنی دیده من است.

بدان که اَمتَم در آینده او را خواهند کشت. هر کس پس از شهادت او به زیارتش برود خدا پاداش يك حج از حج های مرا برای او بنویسد.

او با تعجب پرسید: يك حج از حج های شما؟ حضرت فرمود: آری! دو حج. باز پرسید: دو حج از حج های شما؟ حضرت فرمود: آری! چهار حج و ... او هم چنان می پرسید و حضرت زیاد می فرمود تا به هفتاد - و بنابر نقلی نود - حج و عمره پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم رسید. (1)

در خصوص زیارت عاشورا - به صورت کامل، با 100 لعن و 100 سلام - پاداش دو میلیون حج، دو میلیون عمره، دو میلیون جنگ به همراهی پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و بقیه امامان معصوم علیهم السلام روایت شده است. (2)

زیارت، پاداش اعتکاف و روزه گرفتن دو ماه در مسجد الحرام، (3) آزادی هزار برده در راه خدا، هزار صدقه مقبوله، هزار روزه دار، هزار شهید بدری (4) - یا صد هزار شهید از شهدای بدر (5) - را دارد.

هر روز اقامت نزد قبر سیدالشهدا علیه السلام ثواب هزار ماه (عبادت) دارد. (6)

بلکه در روایات ثواب های فوق العاده برای هر قدمی که زائر

ص: 26

-
- 1- . کامل الزیارات 68 ، امالی شیخ طوسی رحمه الله 668 ، بحار الانوار 44 / 260 و 35 / 98 و رجوع شود به کامل الزیارات 164 ، فضل زیاره الحسین علیه السلام 65 ، بحار الانوار 98 / 43 .
  - 2- . کامل الزیارات 174 - 175 .
  - 3- . کامل الزیارات 110 .
  - 4- . کامل الزیارات 143 .
  - 5- . کامل الزیارات 183 .
  - 6- . کامل الزیارات 123 .

برمی دارد وارد شده است :

با اولین قدم گناهان گذشته اش پاک می شود. (1) و با قدم های بعدی آن قدر بر حسناتش افزوده می گردد تا بهشت بر او واجب گردد. (2)

با هر قدم يك حسنه برایش نوشته و يك سيئه از او محو شود. (3) و بنا بر روایات دیگر هزار حسنه برایش نوشته ، هزار سيئه از او محو و هزار درجه بر درجاتش افزوده شود. (4) و در خصوص زیارت وارث ، ثبت صد هزار حسنه، محو صد هزار سيئه، افزایش صد هزار درجه ذکر شده و فرموده اند: صد هزار حاجت او نیز برآورده می شود. (5)

اگر زیارت با پای پیاده باشد برای هر قدم ، پاداش آزادی برده ای از فرزندان حضرت اسماعیل علیه السلام به زائر داده می شود. (6)

اگر در فرات غسل کند و به زیارت برود برای هر قدمی که برمی دارد و بر زمین می گذارد پاداش حج و عمره (7) و بنا بر روایتی : پاداش صد حج مقبول، صد عمره مبرور، و صد غزوه - به همراهی پیامبران علیهم السلام - دارد. (8)

هر چه زائر در راه زیارت یا هنگام اقامت در کربلا خرج کند پاداش آن را هزار برابر (9) - یا ده هزار برابر (10) - دریافت نموده و خداوند متعال آن پاداش را برایش ذخیره می کند.

ص: 27

- 1- . کامل الزیارات 132.
- 2- . کامل الزیارات 133.
- 3- . کامل الزیارات 132 - 134.
- 4- . کامل الزیارات 133 - 134.
- 5- . مصباح المتهجد 723.
- 6- . کامل الزیارات 134.
- 7- . کامل الزیارات 186.
- 8- . کامل الزیارات 171.
- 9- . کامل الزیارات 123.
- 10- . کامل الزیارات 128 حدیث 2 و 4.

و بنا بر روایتی در برابر هر درهم ، ده هزار شهر در لوح محفوظ برای او [در بهشت] ثبت می گردد. (1)

اگر انسان خودش به زیارت برود اجرش بیشتر است، (2) ولی اگر نتواند خودش برود و کسی را به زیارت بفرستد در برابر هر درهمی که آن زائر خرج می کند به اندازه کوه اُحد برای فرستنده حسنه و پاداش نوشته می شود ، و خداوند چندین برابر آنچه خرج کرده جایگزین کرده (و در مالش برکت قرار می دهد) و بلاهایی را که برای او مقدر شده بود برطرف ، و مالش را نیز حفظ می فرماید. (3)

پاداش های معنوی و اخروی زیارت

در مورد پاداش های معنوی و اخروی زیارت امام حسین علیه السلام نکات مهمی در روایات آمده که به بیان چند مورد آن اکتفا می شود.

کم ترین پاداش زیارت آن حضرت آن است که گناهان گذشته زائر بخشیده شده و به او گفته می شود: «عمل خویش را از سر بگیر». (4) او مانند نوزادی خواهد بود که تازه به دنیا آمده است. (5)

زائر در رحمت الهی غوطه ور است. (6) فرشتگان (7) و معصومین علیهم السلام برای او دعا و استغفار می کنند. (8)

ص: 28

- 1- . کامل الزیارات 127.
- 2- . کامل الزیارات 295.
- 3- . کامل الزیارات 129.
- 4- . کامل الزیارات 252.
- 5- . کامل الزیارات 145.
- 6- . کامل الزیارات 145، 164.
- 7- . کامل الزیارات 86.
- 8- . کامل الزیارات 126، 128.

پاداش زیارت او بهشت(1) و بدنش بر آتش جهنم حرام است.(2)

مرگ زائر شهادت است، او در زمره شهیدان(3) - یا شهدای کربلا! - محسوب (و محشور) می گردد.(4)

از زمانی که زائر از منزلش به قصد زیارت بیرون بیاید تا هنگام بازگشت، هفت صد فرشته از بالا و پایین و چپ و راست و پیش رو و پشت سر او را احاطه و مشایعت می کنند. پس از آن نیز تا آخر عمر هر روز به زیارت و دیدن او می آیند. این فرشتگان هر روز زیارت کربلا رفته و ثوابش برای آن زائر خواهد بود.(5)

بنابر روایت دیگر: خداوند به فرشتگان امر فرماید که: «در بـِ خانه این بنده زائر - تا آخر عمرش - به تسبیح و تهلیل و تقدیس من مشغول باشید و پاداش آن را در حسنات او ثبت نمایید».

پس از وفاتش آن فرشتگان در مراسم غسل دادن، کفن کردن، نماز میت و دفن او شرکت می کنند، پس از آن از جانب خدا ندا می آید: «در کنار قبر این بنده من تا قیامت به تسبیح و تقدیس من پردازید و پاداش آن را در نامه حسنات او ثبت نمایید».(6)

ص: 29

1- . کامل الزیارات 123 - 128 ، 133 - 137 ، 141 - 144 و ... .

2- . کامل الزیارات 127 ، و رجوع شود به 123 ، 134 ، 146 .

3- . تفسیر فرات 172 ، بحارالانوار 44/265 .

4- . کامل الزیارات 173 در خصوص زیارت روز عاشورا مصباح المتعجد 723 (در خصوص زیارت وارث) .

5- . کامل الزیارات 190 .

6- . کامل الزیارات 207 - 208 .

خداوند خودش قبض روح زائر را به عهده می گیرد! (1) زائر از سختی جان دادن و سختی های پس از آن (2) و از فشار قبر در امان است، و منکر و نکیر او را نمی ترسانند، قبرش تا جایی که چشم می بیند وسیع می گردد و دری از بهشت به قبر او گشوده می شود. (3)

فرشتگان، اسامی زائران را ثبت می کنند، و علامتی نورانی در پیشانی آنان قرار می دهند که در قیامت نورافشانی می کند. (4) نور زائر، شرق و غرب را فرا می گیرد (5) و چشم همه را می پوشاند. (6)

زائران مورد احترام و اکرام و اعزاز الهی قرار گرفته، (7) پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم، امیرالمؤمنین علیه السلام، جبرئیل و میکائیل علیهما السلام آنها را از بقیه مردم جدا می کنند. (8) پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و اهل بیت علیهم السلام با آنان مصافحه می کنند. (9)

فرشتگان زائر را بشارت می دهند که: «هیچ ترس و حزنی به خود راه مده که امروز روز کامیابی و موفقیت توست». (10)

پیش از همه بر حوض کوثر وارد و از دست امیرمؤمنان علیه السلام سیراب

می شود - و بنابر روایتی هر که را خواهد از حوض کوثر بنوشاند (11) -

سپس امیرمؤمنان علیه السلام به فرشته ای می فرماید که او را همراهی نماید. به فرمان آن فرشته، پل صراط برای او رام می گردد، و اذیتی از آتش به او

ص: 30

1- . کامل الزیارات 207 .

2- . کامل الزیارات 150 .

3- . کامل الزیارات 143 .

4- . کامل الزیارات 265 .

5- . کامل الزیارات 143 .

6- . کامل الزیارات 123 .

7- . کامل الزیارات 123 ، 153 .

8- . کامل الزیارات 265 .

9- . کامل الزیارات 118 ، 123 ، 124 ، 126 ، 166 .

10- . کامل الزیارات 125 .

11- . کامل الزیارات 124 - 125 .

نمی رسد. آن فرشته تا هنگام ورود بهشت همراه او خواهد بود. (1)

زائر مشمول آیه شریفه: «فَأُولَئِكَ يُدْخِلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ» (2) است (3) و خداوند او را مؤاخذه نمی فرماید. (4)

امام حسین علیه السلام در سایه عرش الهی جلوس می فرماید و خدا زوّار و شیعیان آن حضرت را (گرد آن حضرت) جمع نموده تا آنان را به عزّت و کرامت، شادابی، خوشحالی و سروری نائل گرداند که هیچ کس جز خدا وصفش را نمی داند. حورالعین بهشتی برای آنان پیغام می فرستند که ما مشتاق دیدار شما هستیم (چرا) دیر کرده اید؟! آنان در سرور و کرامتی هستند که در پاسخ می گویند: بعدا خواهیم آمد! (5)

زائران امام حسین علیه السلام با آن حضرت محشور می شوند (6) و زیر پرچم

ایشان و پرچم پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم قرار گرفته (7) و وارد بهشت شده و به اهل بیت علیهم السلام ملحق گردد، (8) و در جوار آنان خواهند بود. (9)

آنان چهل سال پیش از بقیّه مردم وارد بهشت می شوند، در حالی که بقیه مردم در محشر مشغول حساب هستند.

هیچ کسی در صحرای محشر نیست مگر آن که آرزو می کند: «ای کاش من هم از زوار امام حسین علیه السلام بودم». (10)

ص: 31

1- . کامل الزیارات 122 - 123.

2- . الفرقان 25 : 70 .

3- . کامل الزیارات 330.

4- . کامل الزیارات 153 و رجوع شود به 138 - 140 .

5- . نوادر علی بن اسباط ، ضمن الاصول الستة عشر 123 چاپ دیگر 340 ، بحار 98/75 .

6- . تهذیب 6/48 ، بحار الانوار 98/38 .

7- . کامل الزیارات 143 .

8- . کامل الزیارات 141 .

9- . کامل الزیارات 137 .

10- . کامل الزیارات 143 .

مطلب اول :

شاید برای بعضی این پرسش پیش آید که : آیا این همه پاداش و فضیلت برای زیارت کربلا بعید نیست؟ مگر می شود؟ ...

در پاسخ می گوئیم :

الف) استبعاد دلیل نیست ، در برابر «مگر می شود؟» پاسخ می دهیم: «آری ، قطعاً می شود».

ب) انسانی که به راهنمایی عقل خویش به خدای یگانه ایمان دارد و با دلیل قطعی - نصّ و معجزه - ، حجت بودن امامان معصوم علیهم السلام برای او معلوم شده، عقل او حکم می کند که بدون چون و چرا کلام فرستاده خدا و حجت پروردگار را بپذیرد . کسی که در برابر آنان تسلیم نباشد برخلاف حکم عقل خود مشی کرده است .

ج) در دعاهای اهل بیت علیهم السلام آمده است: «یا من يُعطي الكثير بالقليل»⁽¹⁾ یعنی ای خدایی که در برابر عمل اندک پاداش بسیار عنایت می کنی.

پاداشی که خدا در برابر طاعات بشر تفضل می کند به لحاظ جود و کرم خویش است نه به لحاظ حجم فیزیکی عمل بندگان. اگر کسی برای شخصیت بزرگی گلی هدیه ببرد، آیا او قیمت يك گل را در بازار روز

ص: 32

1- . مصباح المتهدجد 353، 356، 379، جمال الاسبوع 235، 238، 270، بحار 47/36 و 87/5، 7، و 92/360 و 95/390 .

حساب می کند و در برابر آن به او پاداش می دهد یا به لحاظ مقام خویش - حاکم، والی، استاندار، پادشاه و غیره - به او صله می دهد؟

مگر امام معصوم علیه السلام در برابر يك گل برده ای را آزاد نفرمود؟(1)

مگر در برابر يك گوسفند به صاحب آن هر يك از امام حسن و امام حسین علیهما السلام و عبدالله بن جعفر رحمه الله هزار گوسفند و هزار درهم - جمعا سه هزار گوسفند و سه هزار درهم - عطا نفرمودند؟(2)

د) گاه کاری از نظر حجم فیزیکی چندان زیاد نیست ولی ارزش بالایی دارد. همین نماز که در واجبات مهم ترین واجب محسوب می شود، مگر چند قیام و قعود و چند ذکر و دعا و سوره بیشتر است؟! یا گناه ابلیس مگر تنها يك سجده نکردن بیشتر بود؟! بنابر این تنها حجم فیزیکی عمل مورد نظر نیست. ملائک ارزش، روح و حقیقتی است که در آن عمل وجود دارد و اثری که بر آن مترتب می گردد.

ه-) گذشته از همه آنچه گذشت، يك دنیا ارادت قلبی پشتوانه این زیارت است که يك دنیا سخن از وصفش عاجز است.

يك دنیا فهم و درك پشت این زیارت نهفته است که بسیاری از مردم از تصور آن هم عاجز می مانند.

يك دنیا اثر و برکت بر این زیارت مترتب است که گاه هیچ چیز

ص: 33

1- . بحار 43 / 343 و 44 / 195 ، عوالم 16/114 و 17/64 .

2- . بحار 43 / 341 ، عوالم 16/112 .

دیگر جایگزین آن - در پدید آوردن آن آثار و برکات - نیست!

زیارتی است که تورا به انبیا، اولیا، پاکان و نیکان پیوند می زند و خود نیز نتیجه تلاش های پیامبران، پاکان و نیکان است .

و) این پاداش های فراوان که در روایات آمده است ، باید با توجه به وسعت لطف و رحمت و عطیة الهی و عنایتی که خدای تعالی به حضرت سیدالشهدا علیه السلام دارد و قدردانی اش از فداکاری آن حضرت ، سنجیده و لحاظ شود. (1)

مطلب دوم :

با توجه به تفاوت درجات زائران در معرفت، محبت، اخلاص، عبادت و ... پاداش آنان نیز مختلف است لذا:

الف) تصوّر نشود که همه آنچه نقل شد برای همه است .

ب) همین نکته ، وجه جمعی است برای روایت های مختلف در ثواب ها و پاداش های متفاوت .

مطلب سوم :

خداوند متعال به جهت محبتی که به امام حسین علیه السلام دارد چنین الطافی را در حق زائران روا داشته است، و این ربطی به ما ندارد که خدای ناکرده عجب و غرور ما را از پای در آورد .

ص: 34

1- . در تنظیم «مطلب اول» و «مطلب پنجم» از عزاداری رمز محبت 2 / 99 - 104 استفاده شد .

مطلب چهارم :

برخی از پاداش ها و ارزش های یاد شده در جایی است که زائر آداب زیارت را رعایت نماید ، با غسل وارد حرم شود و ... یا در زمان های خاص یا زیارت مخصوصی را بخواند که غالباً در متن یا پاورقی بدان اشاره کرده ایم .

مطلب پنجم :

بعضی شبهه پراکنی نموده اند که : آیا ممکن است زیارت باعث آمرزش گناهان انسان شود؟ آیا نقل این مطالب باعث جرأت مردم بر ارتکاب گناه نیست؟!

پاسخ می دهیم : آری زیارت موجب آمرزش است، نظیر توبه که در کتاب و سنت وارد شده بدون این که باعث جرأت مردم بر گناه شود .

با توجه به اینکه مخاطب ما کسانی هستند که به قرآن و روایات اعتقاد دارند، ما از آنها سؤال می کنیم: آیات و روایاتی که در مورد عفو و رحمت خدا و آمرزش گناهان به صورت مطلق وارد شده مانند آیات : «(قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ)»(1) و «(إِنَّ اللَّهَ -لَا- يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ)»(2) و امثال آن چه توجیهی دارد؟!

ص: 35

1- . الزمر 39 : 53 .

2- . النساء 4 : 48 .

آیات و روایاتی که به گنهکار گوید در صورت توبه و استغفار و بازگشت به سوی خدا، گذشته تاریک او نادیده انگاشته می شود و با بی گناه برابر می شود، چگونه قابل قبول است؟

بسیاری از اعمال که سبب مغفرت و آمرزش دانسته شده، بلکه آیه مبارکه: «إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ»⁽¹⁾ را چگونه تحلیل می کنید؟

آیا این آیات مردم را به اشتباه می اندازد که: ای بندگان هر چه می خواهید گناه کنید، خداوند شما را می بخشد؟

یا هر چه می خواهید گناه کنید خداوند در صورت توبه شما را می بخشد؟

یا هر کاری می خواهید بکنید؛ زیرا می شود با اعمال صالح آن را جبران کرد؟

هیچ انسان فهمیده و عاقلی از آیات و روایات چنین برداشتی را ندارد، بلکه می داند که خداوند عزوجل از باب رحمت و اسعه ای که دارد برای جلوگیری از یأس و ناامیدی و به جهت ایجاد رجا و امید در قلوب بندگان، آنها را به رحمت و مغفرت خویش وعده داده و امیدوار می سازد، پس در صورت صدور گناه نباید ناامید شد، بلکه باید با آب توبه آلودگی گناه را شست.

از ابواب رحمت الهی - بلکه وسیع ترین آنها - حضرت سیدالشهدا علیه السلام است.

ص: 36

زیارت آن حضرت، از حسناتی که گناه را محو می کند و مشمول عموم: «إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ» است.

گذشته از اینکه عمومات شامل آن می شود، روایات بسیاری در خصوص آن از پیامبر صلی الله علیه و آله و دیگر معصومان علیهم السلام به ما رسیده است که از جهت حجیت و دلالت تمام است.

چگونه ممکن است ما بر کلام آنها خُرده بگیریم و اعتراض نماییم، مگر ما آنها را معصوم و حجت پروردگار نمی دانیم؟!

چرا در بقیه اعمالی که باعث مغفرت و آمرزش است هیچ گاه اشکالی نمی شود؟ آیا تا به حال شنیده اید کسی در مورد پاداش صدقه، صله رحم، نماز شب و اینکه این اعمال باعث آمرزش گناهان است اشکال کند؟ آری همان گونه که شیطان بسیاری از مردم را با اغوای از اصل ولایت به هلاکت می کشاند، (1) به همان کیفیت عده ای را با تشکیک در دیگر امور مربوط به معصومان علیهم السلام و ولایت آنها - مانند تعظیم شعائر مذهبی: زیارت، عزاداری و ... - گمراه می سازد!

ص: 37

1- . پس از شهادت امام حسین علیه السلام، ابلیس از خوشحالی به جولان درآمده و به همراهی بقیه شیاطین و عفریت ها تمام زمین را دور زده و به آنها گفت: ما انتقام خویش را از بنی آدم گرفتیم، آنها را به آخرین حدّ گمراهی و هلاکت رسانده و جهنمی کردیم مگر کسانی که متمسک به اهل بیت باشند . پس وظیفه شما این است که مردم را درباره آنها به شك و شبهه انداخته و بذر عداوت و دشمنی آنها و دوستانشان را در دل مردم بکارید تا گمراهی و کفر آنها محکم گردد و کسی نجات پیدا نکند . (کامل الزیارات 266 ، بحارالانوار 28/60 - 61 و 183 / 45 ، عوالم 17 / 365 - 366)

مؤمن باید بین خوف و رجا باشد ، ترس از تبعات گناه و فرجام و عاقبت بد و امید به فضل و کرم خداوند.

امیرالمؤمنین علیه السلام - به یکی از فرزندانش - فرمود: پسرم، چنان از خدا بترس که اگر کارهای نیک اهل زمین از آن تو باشد و به درگاهش عرضه داری از تو نپذیرد؛ و چنان به خدا امیدوار باش که اگر گناهان اهل زمین از تو باشد باز هم تو را بیامرزد. (1)

امام صادق علیه السلام پس از روایتی نظیر مطلب فوق از لقمان ، از پدر بزرگوارشان - که درود خدا بر او باد - نقل فرمود که : در مؤمن دو نور وجود دارد: یکی نور خوف و دیگری نور رجا ، هیچ يك از این دو بر دیگری فزونی و برتری ندارد. (2)

جایی که خود پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم و اهل بیت علیهم السلام از خوف خدا گریان و نالان بوده ، بر خویش می لرزیدند و یا غش می کردند ، (3) چگونه بر دیگران

رواست که با اتکای به محبت و زیارت آن بزرگواران خوفی نداشته باشند!؟

کسی که با ایمان و محبت اهل بیت علیهم السلام از دنیا برود - به برکت

شفاعتشان - قطعاً اهل بهشت است ولی آیا توجه داریم که :

ص: 38

1- . بحار الانوار 67/394 .

2- . کافی 2 / 67 ، بحار الأنوار 67 / 352 .

3- . برای نمونه رجوع شود به : بحار الانوار 44/192 آخر صفحه و 67/399 - 400 ، حلیة الابراز 1/143 - 146 ، 322 - 328 (چاپ دار الکتب العلمیة) .

الف) گاهی گناه، باعث ابتلا- و گرفتاری انسان می شود و خداوند با فقر و بیچارگی، بیماری، داغ عزیزان، انواع و اقسام غم و اندوه و مشکل یا حتی با سختی جان دادن و... او را پاك می کند. (1)

ب) گاهی گناه، مانع استجاب دعا شده و انسان را از رسیدن به اهداف و مقاصد مادی و معنوی باز می دارد. (2)

ج) گاهی گناه، تضییع حقوق و ستم در حق دیگران است و موجب انتقال حسنات و کارهای نیک بنده به نامه عمل کسی می شود که حقیقت را ضایع کرده است. (3)

د) ممکن است ارتکاب گناهی، ایمان را از انسان سلب نماید، (4) بلکه گاهی تراکم و کثرت معصیت چنان تأثیر نامطلوبی بر شخص گنهگار می گذارد که - العیاذ باللّه - بغض و کینه اهل بیت علیهم السلام را به دل می گیرد. (5)

خلاصه آن که آثار و عواقب شوم گناه آن قدر خطرناک است که مؤمن از ترس ابتلای به آن، هیچ گاه به خود اجازه نمی دهد که - از روی علم و عمد - گرد آن بگردد، و جرأت بر گناه با تکیه بر زیارت و محبت و هر عبادت دیگری، با آموزه های مکتب اهل بیت علیهم السلام تنافی روشن دارد.

ص: 39

1- . کافی 2/444 باب تعجیل عقوبة الذنب .

2- . بحارالانوار 68/247 و 70/329 ، 360 و 90/376 ، 378 .

3- . رجوع شود به: بحارالأنوار 270 / 7 و 69 / 5 - 6 و 243 / 72 ، 259 و 333 / 73 و 100 / 349 و 8 / 101 .

4- . کامل الزیارات 51 ، بحارالأنوار 269 / 43 و 10 / 107 .

5- . کافی 2 / 279 ، بحارالانوار 354 / 70 .

ضرورت اهتمام به زیارت امام حسین علیه السلام

نکوهش ترك زیارت 6 ***

زیارت با ترس 8 ***

شرائط و آداب زیارت امام حسین علیه السلام

شرائط زیارت 9 ***

آداب زیارت 11 ***

تکرار زیارت 14 ***

اوقات زیارت 14 ***

فضیلت و پاداش زیارت امام حسین علیه السلام

اهمیت و ارزش زیارت 17 ***

عظمت زائر 19 ***

عنایت اهل بیت علیهم السلام به زوّار 21 ***

پاداش زائر در دنیا 23 ***

سنجش زیارت با سایر عبادات 25 ***

پاداش های معنوی و اخروی زیارت 28 ***

چند تذکر ضروری 32 ***

ص: 40

بسمه تعالی

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

با اموال و جان های خود، در راه خدا جهاد نمایید، این برای شما بهتر است اگر بدانید.

(توبه : 41)

چند سالی است که مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه موفق به تولید نرم‌افزارهای تلفن همراه، کتاب‌خانه‌های دیجیتالی و عرضه آن به صورت رایگان شده است. این مرکز کاملاً مردمی بوده و با هدایا و نذورات و موقوفات و تخصیص سهم مبارک امام علیه السلام پشتیبانی می‌شود.

برای خدمت‌رسانی بیشتر شما هم می‌توانید در هر کجا که هستید به جمع افراد خیراندیش مرکز بپیوندید.

آیا می‌دانید هر پولی لایق خرج شدن در راه اهلبیت علیهم السلام نیست؟

و هر شخصی این توفیق را نخواهد داشت؟

به شما تبریک می‌گوییم.

شماره کارت :

6104-3388-0008-7732

شماره حساب بانک ملت :

9586839652

شماره حساب شبا :

IR390120020000009586839652

به نام : (موسسه تحقیقات رایانه‌ای قائمیه)

مبالغ هدیه خود را واریز نمایید.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

